

ска Турция отъ френския консулъ Lejean (1861) и отъ Берлинския професоръ Kierpert (1867). Нѣма съмнение че никой неможе каза, какво тия сичкитѣ пжтешественници сж били русски емисари или пакъ че нарочно сж писали въ полза на Българитѣ, защото мнозина отъ тѣхъ не знаеха българското минжло нито имъ дохождаше на умъ каква политическа важность ще има този народъ въ бжджшето.

Въ новитѣ вѣкове Българитѣ подъ Турското правителство станаха народъ дѣйствително вътрешноземскій, заради това така дълго бѣха непристъпни за влиянието на чужденцитѣ и неизвѣстни на другитѣ народи. Въ 1393 год. падна Търново въ турски ржцѣ, въ 1398 год. се предаде послѣднийтъ Българскій свободенъ градъ, Видинъ, а въ 1444 год. послѣднето опитвание на срѣдневѣковното християнство за да се испждятъ турцитѣ отъ Европа, се свърши съ поражението при Варна. Слѣдъ покориенето на Влашко, Молдова, Сърбия, Босна, Унгария и Седмиградско Българитѣ вече се намираха въ самата вътрешность на обширното турско царство. Но военний и самостоятелний старобългарскій духъ прѣзъ дълги врѣмена не изгаснж. Отъ началото турцитѣ оставиха на Българитѣ много правдини, а пакъ на многочисленни мѣста, наречени «войнишки» села въ планинитѣ, тѣ отстъпиха особенни преимущества; въ Охрида остана народната църква съ своя самостоятеленъ Архиепископъ независимъ отъ Гръцкия Цариградски Патриархъ; и християнскитѣ благородници въ нѣкои страни дълго врѣ противостояха. Освѣнъ това турцитѣ иматъ тая слуга, дѣто цѣла България, която въ XIV